

## POSTANOWIENIE

Dnia 17 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz

w sprawie **1. R. Ł.**

**2. J. K.**

skazanych z art. 13 § 1 k.k. zw. z art. 148 § 1 k.k. i in.,

w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 17 czerwca 2025 r.

po rozpoznaniu wniosków skarżących

o wznowienie postępowania zakończonych wyrokiem Sądu Apelacyjnego

w Szczecinie

z dnia 20 kwietnia 2023 r., sygn. akt II AKa 279/22,

utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 24 czerwca 2022 r., sygn. akt III K 328/21,

na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.

postanowił

**odmówić przyjęcia wniosków skarżących R. Ł.**

**i J. K. o wznowienie postępowania.**

## UZASADNIENIE

R. Ł. i J. K. zostali skazani wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 24 czerwca 2022 r., sygn. akt III K 328/21, za czyny popełnione wspólnie i w porozumieniu z innymi ustalonymi osobami na szkodę Ł. K., kwalifikowane z art.

207 § 1 k.k. w zb. z art. 158 § 1 k.k. oraz z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. w zb. z art. 189 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., za które wymierzono im kary łączne pozbawienia wolności w wysokości lat 11 (J. K.) i 10 (R. Ł.).

Sąd Apelacyjny w Szczecinie, po rozpoznaniu apelacji obrońców, wyrokiem z dnia 20 kwietnia 2023 r., sygn. akt II AKa 279/22, utrzymał w mocy wyrok Sądu I instancji.

W dniu 8 kwietnia 2025 r. R. Ł. złożyła osobiście sporządzony, rozbudowany wniosek o wznowienie postępowania karnego zakończonego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 20 kwietnia 2023 r., sygn. akt II AKa 279/22, powołując się na przesłanki z art. 540 § 1 i 2 k.p.k. oraz wnosząc o ustanowienie dla niej obrońcy z urzędu w postępowaniu wznowieniowym. W uzupełnieniu wniosku zasygnalizowała ponadto potrzebę wznowienia postępowania z uwagi na wystąpienie w postępowaniu przed Sądem odwoławczym bezzwzględnej przesłanki odwoławczej w postaci nienależytej obsady Sądu.

Również w dniu 8 kwietnia 2025 r. z osobistym wnioskiem o wznowienie postępowania karnego, zakończonego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 20 kwietnia 2023 r., sygn. akt II AKa 279/22, wystąpił J. K. Treść złożonego przez niego wniosku (oraz aneksu do wniosku) jest co do zasady zbieżna z treścią wniosku współskazanej.

Sprawy zainicjowane wnioskami R. Ł. i J. K., ze względu na łączność przedmiotową, zarejestrowane zostały pod jedną sygnaturą: III KO 76/25.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje

Zgodnie z art. 545 § 3 k.p.k. osobisty wniosek strony o wznowienie postępowania podlega wstępnej, formalnej kontroli w zakresie jego treści. W wypadku stwierdzenia, że świadczy ona o jego oczywistej bezzasadności, sąd nie wzywa strony do uzupełnienia braku formalnego wniosku poprzez sporządzenie i podpisanie go przez adwokata lub radcę prawnego ani nie uwzględnia jej wniosku o przyznanie obrońcy z urzędu. Taka sytuacja wystąpiła w niniejszej sprawie.

R. Ł. w sporządzonym przez siebie, obszernym wywodzie stwierdza, że w postępowaniu przed Sądem I instancji doszło do przestępstwa w związku ze złożeniem przez biegłego z zakresu medycyny sądowej niezgodnego z prawdą oświadczenia na temat charakteru obrażeń stwierdzonych u pokrzywdzonego. Nie

podaje przy tym żadnych dowodów, które miałyby czynić tak postawioną tezę uprawdopodobnioną. Pismo zatytułowane jako „wniosek dowodowy” nie spełnia bowiem tego wymogu. Zgodnie z treścią art. 541 § 1 i 2 k.p.k., czyn o którym mowa w art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k., aby mógł stanowić dowód w postępowaniu wznowieniowym, musi być ustalony prawomocnym wyrokiem skazującym, chyba że orzeczenie takie nie może zapaść z przyczyn procesowych – w takim wypadku należy powołać się na orzeczenie stwierdzające niemożność wydania wyroku skazującego, wynikającą z przepisu art. 17 § 1 pkt 3-11 lub art. 22 k.p.k. Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, na które powołuje się skazana oraz treść opinii nie stanowią zatem dowodu, o którym mowa w art. 541 § 1 i 2 k.p.k.

Podobnie gołosłowna jest argumentacja wniosku o wznowienie postępowania, który złożył J. K. Skazany także twierdzi, że biegły z zakresu medycyny sądowej, opiniujący w postępowaniu przed Sądem I instancji dopuścił się przestępstwa, które określa fałszem intelektualnym (art. 271 k.k.), polegającego na błędnej kwalifikacji obrażeń pokrzywdzonego jako narażających go na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia. Skazany powołuje na tę okoliczność te same dowody, co R. Ł., które, z wyżej omówionych przyczyn, nie mogą uzasadniać wniosku o wznowienie postępowania, złożonego na podstawie art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k.

Oboje wnioskodawcy zdają się nie do końca rozumieć ideę postępowania wznowieniowego, postrzegając je jako instytucję służącą kolejnej kontroli odwoławczej niesatysfakcjonującego ich prawomocnego orzeczenia. Takie myślenie jest błędne.

Postępowanie sądowe w Polsce jest dwu a nie trzyinstancyjne. Kończy się zatem wydaniem orzeczenia pierwszo lub drugoinstancyjnego – jak w niniejszej sprawie. Tak zwane nadzwyczajne środki zaskarżenia – w tym wznowienie postępowania - mogą oczywiście prowadzić do wzruszenia prawomocnego wyroku, lecz dzieje się to relatywnie rzadko i tylko wówczas, gdy zajdą pewne szczególne okoliczności, określone w przepisach i wykładane bardzo restryktywnie. Oznacza to, że jeżeli w danej sprawie nie zachodzi żadna z precyzyjnie wskazanych w art. 540 k.p.k. albo art. 540a i b k.p.k., a następnie uprawdopodobnionych przez stronę

okoliczności, nie ma podstaw do skorzystania z instytucji wznowienia postępowania karnego, nawet jeśli skazany ma subiektywne poczucie, że został potraktowany przez sąd niesprawiedliwie.

Ponieważ argumentacja złożonych przez skazanych wniosków jest całkowicie nietrafna, należało, kierując się treścią art. 545 § 3 k.p.k., pozostawić je bez rozpoznania bez wzywania skazanych do usunięcia braków formalnych, poprzez sporządzenie i podpisanie wniosków przez adwokata lub radcę prawnego.

Jednocześnie, Sąd Najwyższy nie znalazł podstaw do wznowienia z urzędu, na podstawie art. 542 § 3 k.p.k., postępowania zakończonego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 20 kwietnia 2023 r., sygn. akt II AKa 279/22, nie dostrzegając, aby w postępowaniu przed Sądem odwoławczym zaistniała bezwzględna przyczyna odwoławcza z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. w związku z udziałem w wydaniu orzeczenia sędziego SO del. do SA X. Y. – co skazani sygnalizowali w aneksach do złożonych przez siebie wniosków.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.

[PŁ]

[a.ł]